

RONSE BRUUL- BEEKSTRAAT SLOOPWERKEN

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN
ARCHEOLOGIENOTA – 2016I206

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Deze archeologienota is het resultaat van een volledig archeologisch vooronderzoek. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureauonderzoek. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.2 DE AFWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Het projectgebied neemt een interessante positie in de landschappelijke omgeving in, tussen de Loozebeek en de Molenbeek. Het projectgebied bevindt zich daarmee in een zone waar de natuurlijke waterlopen zijn aangepast in functie van de watermolens, omwalde sites en waterhuishouding van de bewoning gelegen tussen beide beken. Een historische kaart uit 1545 geeft dit weer. Wellicht kunnen zich sporen van drainagegrachten uit mogelijk de volle en late middeleeuwen bevinden binnen het projectgebied.

Het projectgebied is gelegen in dezelfde lijn van de twee naburige omwalde sites ten westen. Het historisch kaartmateriaal geeft blijk van bebouwing op dit terrein, hoewel niet continue. Een walgracht staat hier ook niet gekarteerd. Gezien het deel is van het oorspronkelijke Bruulplein zal de bewoning zelf niet ver terug gaan in de tijd. Wat wel opvalt, is dat de percelering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen sterk gelijk op dat van de site van Auberge St. Sebastien, die duidelijk gekarteerd staat als site met walgracht. Bijgevolg valt gezien de context van de omgeving niet uit te sluiten dat ook hier een omwalde site gelegen was.

Verder vallen ook ophogingslagen uit eventueel de laat middeleeuwse en zeker de post-middeleeuwse periode, om bewoning mogelijk te maken in de natte omgeving. Deze ophoging is aangetoond bij proefsleuven ter hoogte van de nabijgelegen parking Familia.

1.3 DE IMPACTBEPALING

De Stad Ronse wenst de panden met huisnummers 2, 3 en 4 aan de Bruul en de panden met huisnummers 2 en 6 aan de Beekstraat te slopen. Twee van de huizen hebben kelders (2,1m en 2,2m diep), die volledig ontmuurd zullen worden met uitzondering van de funderingsmuur gelegen langs het voetpad. Verder worden alle funderingen uitgedoken. Daarnaast worden drie ondergrondse tanks voor brandstof gesloopt, met volumes van telkens 10 000l en afmetingen van ca. 2m x 1,4m (super en loodvrij) en ca. 1,3m x 1,3m (diesel). Tenslotte zal ook de verharding binnen het projectgebied, bestaande uit klinkers en asfalt, uitgedoken worden.

1.4 DE WAARDERING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Er zijn een aantal gegevens die het mogelijk maken om de verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed in te schatten. Ons baserend op landschappelijke gegevens, cartografisch materiaal en historische bronnen kunnen we in deze fase een **verwachtingspatroon** formuleren voor het projectgebied.

- Het projectgebied bevindt zich **binnen de historische kern** (en archeologische zone) van Ronse. Het wegennet lijkt nog grotendeels overeen te komen met dat van de 18^e eeuw.
- De Centraal Archeologische Inventaris getuigt voornamelijk van **laat-middeleeuwse sites** en vondsten in de omgeving, maar er zijn nog geen archeologische sites gekend binnen het projectgebied zelf. Het historisch kaartmateriaal toont **bebouwing op het projectgebied**, hoewel niet continu. Gezien het deel is van het oorspronkelijke Bruulplein zal de bewoning zelf niet ver terug gaan in de tijd.
- Het historisch kaartmateriaal geeft blijk van de **interessante positie** van het projectgebied tussen de Loozebeek en Molenbeek, een zone waar minstens vier mottes en twee watermolens gelegen zijn. De gelijkaardige percelering van het projectgebied en de site van Auberge Saint Sebastien op de Atlas der Buurtwegen en de Poppkaart **doet vermoeden dat op het projectgebied ook een omwalde site gelegen kon zijn**.

- Het projectgebied is momenteel **volledig ingericht**. De geplande sloopwerken omvatten de volledige uitbraak hiervan, inclusief 2 kelders en 3 ondergrondse brandstoftanks.

Samenvattend kan worden gesteld dat het projectgebied een interessante vraagstelling oproept. Er kan niet uitgesloten worden dat er een site (eventueel met walgracht) gelegen is ter hoogte van het projectgebied, en dat er een mogelijkheid bestaat om deze waar te nemen binnen het kader van de geplande werken. Toch wordt binnen het gabarit van de sloopwerken het potentieel op kennisvermeerdering laag geacht, doordat er geen bijkomende, nieuwe vergravingen worden gepland.

1.5 DE BEPALING VAN DE MAATREGELEN

De verwachting om archeologische sporen te kunnen waarnemen is gezien de aard van de geplande werken eerder beperkt (er worden geen nieuwe, bijkomende uitgravingen verricht). Anderzijds biedt de locatie zelf dan weer wel een kennispotentieel. Daarom wordt geopteerd om toezicht te houden op de werken zodanig dat deze correct verlopen.

De onderzoeksstrategie beschrijft de krachtlijnen van het onderzoek dat zal uitgevoerd worden. Het kan daarbij gaan om meerdere onderzoeksfases of verschillende onderzoeksmethoden. Ze beschrijft en motiveert de keuzes die aan de grondslag liggen van deze strategie. De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria:

1. Is het **MOGELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein?
2. Is het **NUTTIG** deze methode toe te passen op dit terrein?
3. Is het overdreven **SCHADELIJK** voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
4. Is het **NOODZAKELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Eerst wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor **vooronderzoek zonder ingreep** in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuun	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. De bureaustudie en het eerdere proefputtenonderzoek leverden al genoeg informatie op met betrekking tot de bodemopbouw. Bovendien is de omvang van het onderzoeksgebied te klein om grote landschappelijke structuren te kunnen vatten.
Landschappelijke profielputten	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. De bureaustudie en het eerdere proefputtenonderzoek leverden al genoeg informatie op met betrekking tot de bodemopbouw. Bovendien is de omvang van het onderzoeksgebied te klein om grote landschappelijke structuren te kunnen vatten.
Geofysisch onderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Geofysisch onderzoek is in deze context niet relevant omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren.
Veldkartering	Neen	Niet mogelijk en niet nuttig. De aard van de bodembedekking en het gebruik van het terrein (verharding) laat dit niet toe.

Vervolgens wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor **vooronderzoek met ingreep** in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuun	Motivering
Verkennd archeologisch booronderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Eventuele archeologische sporen zullen zich manifesteren onder de bestaande te slopen constructies. De verwachting is dat het voornamelijk constructieresten zal betreffen. Boringen laten een gedegen interpretatie van deze contexten (aard, samenhang, ruimtelijke spreiding, ...) niet toe.

Waarderend archeologisch booronderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Eventuele archeologische sporen zullen zich manifesteren onder de bestaande te slopen constructies. De verwachting is dat het voornamelijk constructieresten zal betreffen. Boringen laten een gedegen interpretatie van deze contexten (aard, samenhang, ruimtelijke spreiding, ...) niet toe.
Proefputten in functie van steentijd artefactensites	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Er zijn geen indicaties van steentijdartefactensites binnen het te slopen volume.
Proefsleuven en / of proefputten	Neen	Niet noodzakelijk om het kennispotentieel te realiseren. Deze zouden een grotere impact kunnen hebben dan de geplande sloopwerken.

Ten slotte wordt de opportuniteit van de diverse methoden van **archeologische opgraving** afgewogen:

Methode	Opportuun	Motivering
Werfbegeleiding	Ja	<p>Mogelijk en nuttig. Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat de locatie en percelering van het projectgebied een interessante vraagstelling oproept. De aanwezigheid van een omwalde site binnen het projectgebied valt niet uit te sluiten. Vooral bij het uitbreken van de kelders is er de mogelijkheid om de aanwezigheid van een dergelijke site te registreren.</p> <p>Werfbegeleiding is de meest aangewezen methode om toe te zien op een correcte uitvoering van de slopingswerken enerzijds, om dit potentieel te vrijwaren voor de toekomst, maar kan bovendien ook toelaten dat er een gerichte registratie ifv de vraagstelling kan geschieden. Indien blijkt dat de waarnemingen niet in relatie staan tot de vraagstelling, bijvoorbeeld bij de vaststelling van negentiende-eeuwse ophogingspakketten, dan is een volledige registratie niet noodzakelijk om tot de beoogde kenniswinst te komen, maar kan een beperkte registratie op die plaatsen die relevante info aanreiken, volstaan.</p>
Opgraving	Neen	Niet noodzakelijk om het kennispotentieel te realiseren. Een opgraving zou meer impact hebben dan de geplande sloopwerken.

Afweging van de opportuniteit van de onderzoeksmethodes: op basis van hogerstaande afwegingen wordt een archeologische opgraving voorgesteld dat bestaat uit:

- **Werfbegeleiding**

Rekening houdend met het aanwezige kennispotentieel in het projectgebied wordt in het onderstaande programma van maatregelen per deelzone, afhankelijk van de impact van de werken, een programma van maatregelen opgesteld.

De definities die hierbij gehanteerd zullen worden zijn, overeenkomstig de Code van Goede Praktijk 4.0:

Methode van archeologische opgraving waarbij de regie van de graafwerken bij de uitvoerder van de werken berust en het archeologisch onderzoek zich beperkt tot wat mogelijk is binnen het gegeven kader van deze werken.

De archeoloog staat 'bij de kraan' op het moment dat de werken door de aannemer uitgevoerd worden. Werfbegeleiding kan enkel gebruikt worden voor summiere archeologische vaststellingen als de verwachting op archeologische sporen klein is of er enkel gefragmenteerde/sterk verstoorde sporen kunnen worden aangetroffen.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

2.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode: 2019I206

Sitecode: 19-RON-BB

Wettelijk depotnummer: D/2019/12.857/12

Naam en erkenningsnummer erkende archeoloog: SOLVA OE/ERK/Archeoloog/2015/00038

Locatie:

Oost-Vlaanderen, Ronse, Bruul-Beekstraat (Figuur 1)

Bounding box:

punt 1: x= 122659,51 / y= 172489,94

punt 2: x= 122901,67 / y= 172725,04

Kadastrale gegevens:

Ronse afdeling 1, sectie B, perceel 778/F, 784/X, 784/E2, 784/L, 776/E (Figuur 3)

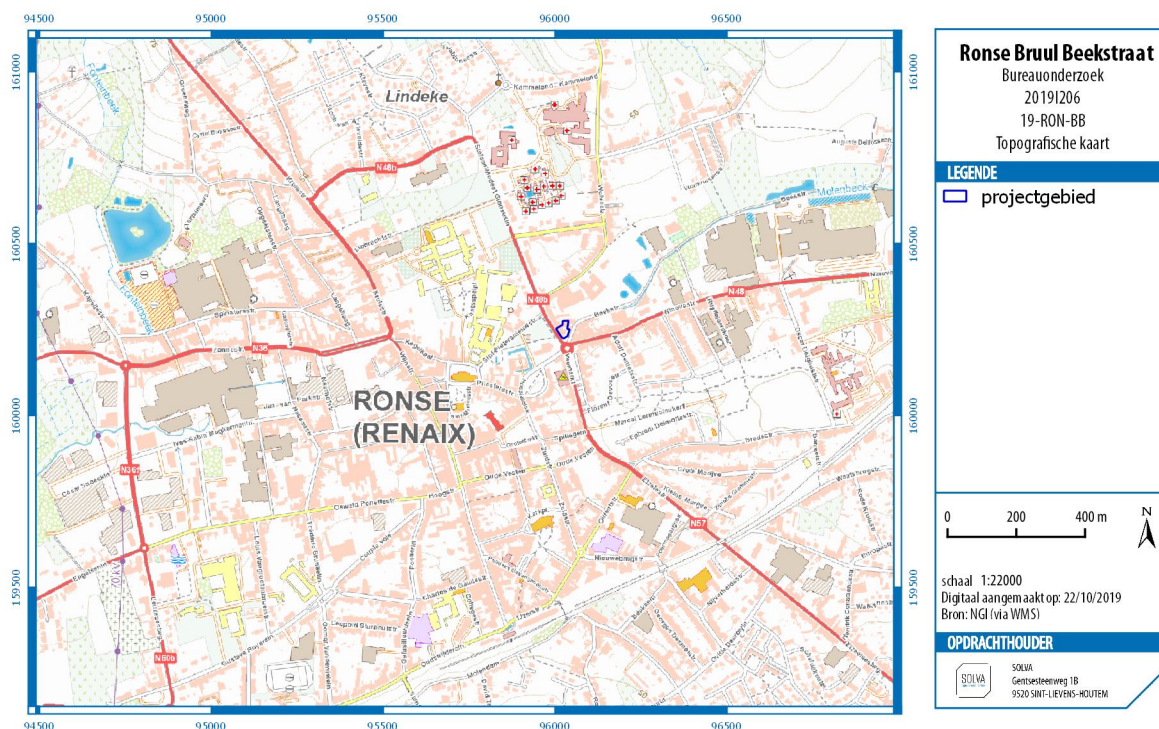
Topografische kaart: zie Figuur 1 en Figuur 2.

Betrokken actoren en specialisten:

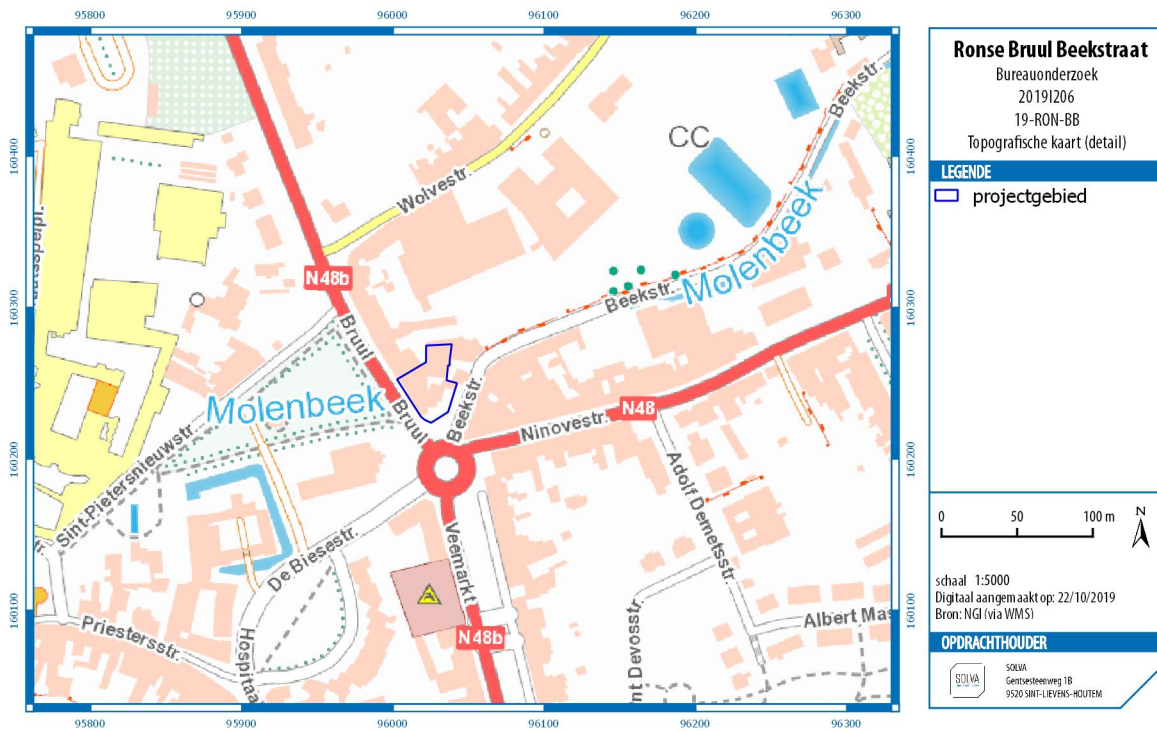
- Erkend archeoloog: Ruben Pedé
- Tekst: Silke De Smet
- Kaartmateriaal: Silke De Smet
- Redactie: Bart Cherretté

Wetenschappelijke advisering:

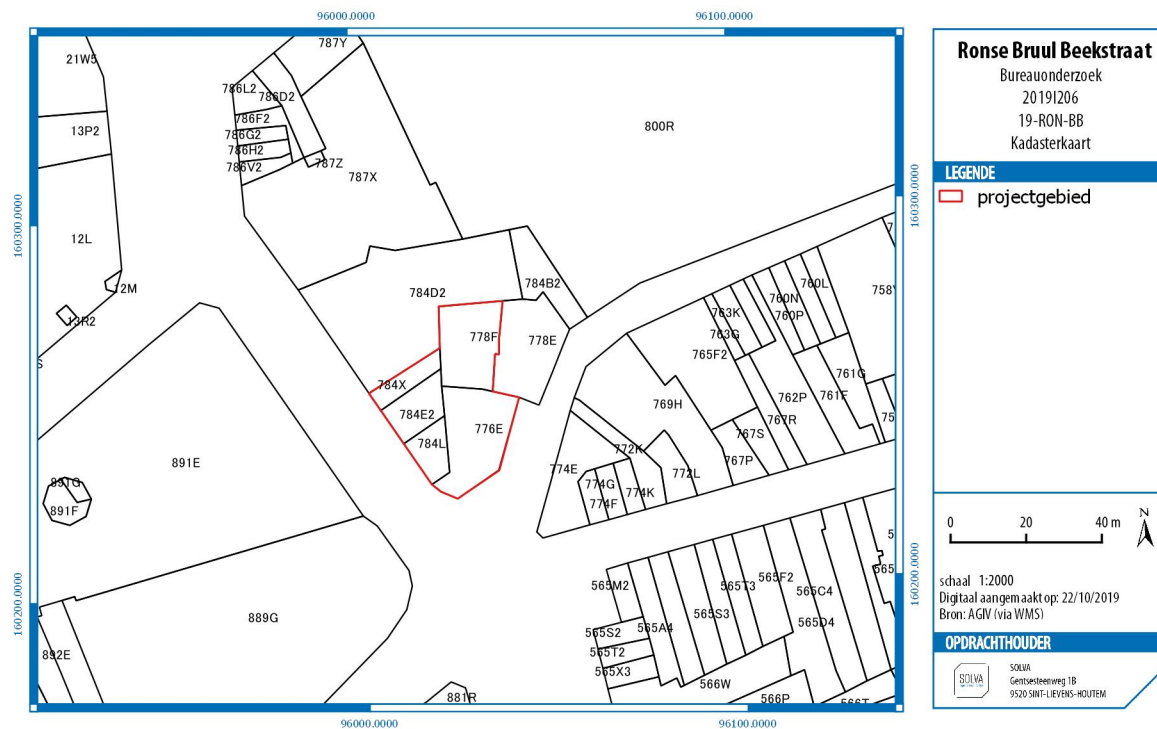
Eric Devos

Figuur 1: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI; digitaal aangemaakt op 12/04/2018)

Figuur 2: Topografische kaart (detail) met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI; digitaal aangemaakt op 12/04/2018)

Figuur 3: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV; digitaal aangemaakt op 12/04/2018)

2.2 VRAAGSTELLING EN ONDERZOEKSDOELEN

2.2.1 DE GEPLANDE WERKEN

De Stad Ronse wenst de panden met huisnummers 2, 3 en 4 aan de Bruul en de panden met huisnummers 2 en 6 aan de Beekstraat te slopen. Daarbij worden ook alle funderingen uitgebroken. Daarnaast worden drie ondergrondse tanks voor brandstof gesloopt. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 1173m².

Twee van de huizen aan de Bruul beschikken over een kelder. Het betreft een kelder in huis nr. 4, met een diepte van 2,1m gelegen aan de straatkant, en een kelder in huis nr. 3 met een diepte van 2,2m. Deze kelders worden uitgebroken en ontmuurd, met uitzondering van de funderingsmuren ter hoogte van de voetpaden. Daarna worden de kelders opgevuld.

De drie ondergrondse tanks die gesloopt zullen worden hebben een volume van 10000l en afmetingen van ca. 2m x 1,4m (super en loodvrij) en ca. 1,3m x 1,3m (diesel). Tenslotte zal ook de verharding binnen het projectgebied, bestaande uit klinkers en asfalt, uitgebroken worden.

2.2.2 DE ACTUELE ARCHEOLOGISCHE KENNIS OVER HET TERREIN

Het projectgebied neemt een interessante positie in de landschappelijke omgeving in, tussen de Loozebeek en de Molenbeek. Het projectgebied bevindt zich daarmee in een zone waar de natuurlijke waterlopen zijn aangepast in functie van de watermolens, omwalde sites en waterhuishouding van de bewoning gelegen tussen beide beken. Een historische kaart uit 1545 geeft dit weer. Wellicht kunnen zich sporen van drainagegrachten uit mogelijk de volle en late middeleeuwen bevinden binnen het projectgebied.

Het projectgebied is gelegen in dezelfde lijn van de twee naburige omwalde sites ten westen. Het historisch kaartmateriaal geeft blijk van bebouwing op dit terrein, hoewel niet continue. Een walgracht staat hier ook niet gekarteerd. Gezien het deel is van het oorspronkelijke Bruulplein zal de bewoning zelf niet ver terug gaan in de tijd. Wat wel opvalt, is dat de percelering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen sterk gelijkert op dat van de site van Auberge St. Sebastien, die duidelijk gekarteerd staat als site met walgracht. Bijgevolg valt gezien de context van de omgeving niet uit te sluiten dat ook hier een omwalde site gelegen was.

Verder vallen ook ophogingslagen uit eventueel de laat middeleeuwse en zeker de post-middeleeuwse periode, om bewoning mogelijk te maken in de natte omgeving. Deze ophoging is aangetoond bij proefsleuven ter hoogte van de nabijgelegen parking Familia.

2.2.3 DE VERWACHTING TEN AANZIEN VAN DE ARCHEOLOGISCHE WAARDE VAN HET TERREIN

Er zijn een aantal gegevens die het mogelijk maken om de verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed in te schatten. Ons baserend op landschappelijke gegevens, cartografisch materiaal en historische bronnen kunnen we in deze fase een **verwachtingspatroon** formuleren voor het projectgebied.

- Het projectgebied bevindt zich **binnen de historische kern** (en archeologische zone) van Ronse. Het wegennet lijkt nog grotendeels overeen te komen met dat van de 18^e eeuw.
- De Centraal Archeologische Inventaris getuigt voornamelijk van **laat-middeleeuwse sites** en vondsten in de omgeving, maar er zijn nog geen archeologische sites gekend binnen het projectgebied zelf. Het historisch kaartmateriaal toont **bebouwing op het projectgebied**, hoewel niet continue. Gezien het deel is van het oorspronkelijke Bruulplein zal de bewoning zelf niet ver terug gaan in de tijd.
- Het historisch kaartmateriaal geeft blijk van de **interessante positie** van het projectgebied tussen de Loozebeek en Molenbeek, een zone waar minstens vier mottes en twee watermolens gelegen zijn. De gelijkaardige percelering van het projectgebied en de site van Auberge Saint Sebastien op de Atlas der Buurtwegen en de Poppkaart **doet vermoeden dat op het projectgebied ook een omwalde site gelegen kon zijn**.

- Het projectgebied is momenteel **volledig ingericht**. De geplande sloopwerken omvatten de volledige uitbraak hiervan, inclusief 2 kelders en 3 ondergrondse brandstoftanks.

Samenvattend kan worden gesteld dat het projectgebied een interessante vraagstelling oproept. Er kan niet uitgesloten worden dat er een site (eventueel met walgracht) gelegen is ter hoogte van het projectgebied, en dat er een mogelijkheid bestaat om deze waar te nemen binnen het kader van de geplande werken. Toch wordt binnen het gabarit van de sloopwerken het potentieel op kennisvermeerdering laag geacht, doordat er geen bijkomende, nieuwe vergravingen worden gepland.

2.2.4 DE DOELSTELLING(EN) VAN HET VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM

Het doel van het onderzoek is na te gaan of er een omwalde site gelegen is op het projectgebied en eventuele waarnemingen te registreren.

2.2.5 DE TE BEANTWOORDEN ONDERZOEKSVRAGEN

Voor dit projectgebied kunnen de volgende onderzoeksvragen naar voor worden geschoven:

Beperken de sloopwerken zich tot de uitbraak van de funderingen, kelders en vloerplaat?

Indien bij deze sloopwerken profielen of lagen zichtbaar zijn, zijn deze toe te schrijven aan eerder recente periodes (19de eeuw), of zijn er indicaties van oudere lagen en indicaties voor de aanwezigheid van een site met walgracht op deze locatie? Indien de eventuele waarnemingen aantonen dat het recente ophogingspakketten betreft, kan een beperkte registratie hiervan volstaan.

2.3 DE ONDERZOEKSSTRATEGIE EN -METHODE

2.3.1 EEN TEKSTUELEBESCHRIJVING VAN DE GEPLANDE ONDERZOEKSMETHODE

De verwachting om archeologische sporen te kunnen waarnemen wordt niet hoog geacht gezien de aard van de geplande werken, maar de mogelijkheid hierop kan ook niet volledig uitgesloten worden. Daarom wordt geopteerd om toezicht te houden op de werken zodanig dat deze correct verlopen.

De onderzoeksstrategie beschrijft de krachtlijnen van het onderzoek dat zal uitgevoerd worden. Het kan daarbij gaan om meerdere onderzoeksfases of verschillende onderzoeksmethoden. Ze beschrijft en motiveert de keuzes die aan de grondslag liggen van deze strategie. De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria:

1. Is het **MOGELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein?
2. Is het **NUTTIG** deze methode toe te passen op dit terrein?
3. Is het overdreven **SCHADELIJK** voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
4. Is het **NOODZAKELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Eerst wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor **vooronderzoek zonder ingreep** in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuin	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. De bureaustudie en het eerdere proefputtenonderzoek leverden al genoeg informatie op met betrekking tot de bodemopbouw. Bovendien is de omvang van het onderzoeksgebied te klein om grote landschappelijke structuren te kunnen vatten.
Landschappelijke profielputten	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. De bureaustudie en het eerdere proefputtenonderzoek leverden al genoeg informatie op met betrekking tot de bodemopbouw. Bovendien is de omvang van het onderzoeksgebied te

		klein om grote landschappelijke structuren te kunnen vatten.
Geofysisch onderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Geofysisch onderzoek is in deze context niet relevant omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren.
Veldkartering	Neen	Niet mogelijk en niet nuttig. De aard van de bodembedekking en het gebruik van het terrein (verharding) laat dit niet toe.

Vervolgens wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor **vooronderzoek met ingreep** in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuu	Motivering
Verkennd archeologisch booronderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Eventuele archeologische sporen zullen zich manifesteren onder de bestaande te slopen constructies. De verwachting is dat het voornamelijk constructieresten zal betreffen. Boringen laten een gedegen interpretatie van deze contexten (aard, samenhang, ruimtelijke spreiding, ...) niet toe.
Waarderend archeologisch booronderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Eventuele archeologische sporen zullen zich manifesteren onder de bestaande te slopen constructies. De verwachting is dat het voornamelijk constructieresten zal betreffen. Boringen laten een gedegen interpretatie van deze contexten (aard, samenhang, ruimtelijke spreiding, ...) niet toe.
Proefputten in functie van steentijd artefactensites	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Er zijn geen indicaties van steentijdartefactensites binnen het te slopen volume.
Proefsleuven en / of proefputten	Neen	Niet noodzakelijk om het kennispotentieel te realiseren. Deze zouden een grotere impact kunnen hebben dan de geplande sloopwerken.

Ten slotte wordt de opportuniteit van de diverse methoden van **archeologische opgraving** afgewogen:

Methode	Opportuu	Motivering
Werbbegeleiding	Ja	<p>Mogelijk en nuttig. Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat de locatie en percelering van het projectgebied een interessante vraagstelling oproept. De aanwezigheid van een omwalde site binnen het projectgebied valt niet uit te sluiten. Vooral bij het uitbreken van de kelders is er de mogelijkheid om de aanwezigheid van een dergelijke site te registreren.</p> <p>Werbbegeleiding is de meest aangewezen methode om toe te zien op een correcte uitvoering van de slopingswerken enerzijds, om dit potentieel te vrijwaren voor de toekomst, maar kan bovendien ook toelaten dat er een gerichte registratie ifv de vraagstelling kan geschieden. Indien blijkt dat de waarnemingen niet in relatie staan tot de vraagstelling, bijvoorbeeld bij de vaststelling van negentiende-eeuwse ophogingspakketten, dan is een volledige registratie niet noodzakelijk om tot de beoogde kenniswinst te komen, maar kan een beperkte registratie op die plaatsen die relevante info aanreiken, volstaan.</p>

Opgraving	Neen	Niet noodzakelijk om het kennispotentieel te realiseren. Een opgraving zou meer impact hebben dan de geplande sloopwerken.
-----------	------	--

Afweging van de opportuniteit van de onderzoeksmethodes: op basis van hogerstaande afwegingen wordt een archeologische opgraving voorgesteld dat bestaat uit:

Werfbegeleiding

Rekening houdend met het aanwezige kennispotentieel in het projectgebied wordt in het onderstaande programma van maatregelen per deelzone, afhankelijk van de impact van de werken, een programma van maatregelen opgesteld.

De definities die hierbij gehanteerd zullen worden zijn, overeenkomstig de Code van Goede Praktijk 4.0:

Methode van archeologische opgraving waarbij de regie van de graafwerken bij de uitvoerder van de werken berust en het archeologisch onderzoek zich beperkt tot wat mogelijk is binnen het gegeven kader van deze werken.

De archeoloog staat 'bij de kraan' op het moment dat de werken door de aannemer uitgevoerd worden. Werfbegeleiding kan enkel gebruikt worden voor summier archeologische vaststellingen als de verwachting op archeologische sporen klein is of er enkel gefragmenteerde/sterk verstoorde sporen kunnen worden aangetroffen.

2.3.2 EEN TEKSTUELE MOTIVERING VAN DE GEKOZEN ONDERZOEKSMETHODEN EN –SITUATIES

Een **werfbegeleiding** is de meest aangewezen methode aangezien dit toelaat toe te zien op een correcte uitvoering der werken om het eventueel aanwezige archeologische potentieel te vrijwaren voor de toekomst, en indien er waarnemingen zouden kunnen gebeuren, deze zich kunnen beperken binnen de context van de vraagstelling. Indien blijkt dat de waarnemingen niet in relatie staan tot de vraagstelling, bijvoorbeeld bij de vaststelling van negentiende-eeuwse ophogingspakketten, dan is een volledige registratie niet noodzakelijk om tot de beoogde kenniswinst te komen, maar kan een beperkte registratie op die plaatsen die relevante info aanreiken, volstaan.

2.3.3 DE AFBAKENING VAN HET TE ONDERZOEKEN GEBIED

Binnen het volledige projectgebied kunnen archeologische sporen verwacht worden.

2.3.4 EEN TEKSTUELE BESCHRIJVING VAN DE CRITERIA DIE GEHANTEERD ZULLEN WORDEN OM TE BEPALEN WANNEER DE VOORZIENE ONDERZOEKSMETHODEN ALSNOG NIET UITGEVOERD MOETEN WORDEN

Niet van toepassing. De werken worden uitgevoerd, waardoor ook het archeologisch onderzoek moet plaatsvinden.

2.4 DE ONDERZOEKSTECHNIEKEN

Overeenkomstig de Code van Goede Praktijk 4.0, wordt werfbegeleiding gedefinieerd als:

Methode van archeologische opgraving waarbij de regie van de graafwerken bij de uitvoerder van de werken berust en het archeologisch onderzoek zich beperkt tot wat mogelijk is binnen het gegeven kader van deze werken.

Daardoor is de werfopvolging onderworpen aan dezelfde decretale bepalingen als de opgraving. Aangezien de werfbegeleiding tot doel heeft ingrepen op het bodemarchief te vermijden (behoud in situ), streeft het onderzoek naar een zo beperkt mogelijke impact op de sporen en artefacten. Deze worden nadien op gepaste wijze afgedekt en beschermd tegen degradatie. De werfbegeleiding zal geschieden volgens de bepalingen van de CGP 4.0: de technieken van opgraving, het assessment en de verwerking van de opgravingsresultaten, de rapportering over het onderzoek, de conservatie en de omgang met het archeologisch ensemble gebeuren op dezelfde wijze als bepaald voor opgravingen.

2.5 DE VOORZIENE AFWIJKING TEN AANZIEN VAN DE CODE VAN GOEDE PRAKTIJK

Niet van toepassing. Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk, die voor de aanvang van de werfbegeleiding reeds voorzien zijn. Eventuele onvoorziene afwijkingen zullen worden opgenomen in het eindverslag van de werfbegeleiding.

2.6 GEWENSTE COMPETENTIES

De werfbegeleiding moet worden uitgevoerd door een ervaren (leidinggevend) archeoloog. Indien er registraties noodzakelijk zijn, wordt de archeoloog bijgestaan door een tweede archeoloog en een veldtechnicus. De leidinggevende archeoloog heeft minstens 220 werkdagen veldwerkervaring in stedelijke contexten. De tweede uitvoerende archeoloog heeft minstens 110 werkdagen veldwerkervaring. Minstens één van de uitvoerende archeologen heeft kennis van materiaal uit de middeleeuwse en post-middeleeuwse periode. Op afroep dient een bodemkundige ter beschikking te zijn.

2.7 KOSTENRAMING

Een gedetailleerde kostenraming is te vinden in de privacyfiche.

2.8 BEWARING VAN HET ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Gedurende het onderzoek worden de vondsten als ensemble bewaard in een ruimte met geschikte temperatuur en luchtvochtigheid, zonder risico op beschadiging, vernieling of contaminatie door natuurlijke of menselijke oorzaken. De vondsten worden verpakt met verpakkingsmateriaal en volgens een verpakkingswijze die beschermt tegen degradatie.

Na afronding van het onderzoek wordt het archeologisch ensemble beheerd door het erkend Onroerend Erfgoeddepot van SOLVA.